

Abstrakt

Stávající mezinárodní systém s důrazem na státní suverenitu byl navržen tak, aby omezil vměšování do vnitřních záležitostí jiných států. Tento předpoklad však v uplynulých 70 letech narušovaly státy vojenskými intervencemi do vnitrostátních ozbrojených konfliktů. Důvody, které vedly státy k riskování životů jejich vojáků a přesvědčily je o potřebě nést náklady takových intervencí, vyvolaly v rámci oborů mezinárodních vztahů a mírových a konfliktních studií živou debatu. V této disertační práci jsou představeny dva argumenty, vycházející z logiky realistické teorie mezinárodních vztahů, které se snaží přispět k lepšímu pochopení faktorů, jež přispívají k vojenskému intervencionismu. Za prvé, práce ukazuje, že ekonomické vazby mezi státy jdou daleko za rámec debaty o mezinárodním obchodu a zahrnují dopady přímých zahraničních investic na ochotu k vojenským intervencím. Provedený výzkum potvrdil, že státy jsou významně ochotnější intervenovat, pokud jsou existující investice jejich domovských firem ohroženy dynamikou vnitrostátních ozbrojených konfliktů. Za druhé, velmoci jsou schopny využívat třetí státy, aby ovlivnily konfliktní dynamiku v občanských válkách. Aplikace konceptuálního rámce vztahu principála a agenta (principal-agent problem) v kombinaci s logikou obchodu se zbraněmi umožnila identifikovat nerovné mocenské vztahy mezi státy. Statistická analýza odhalila, že u odběratelů zbraňových systémů od velmocí, jako jsou USA a Rusko stoupá pravděpodobnost intervence do občanské války. Dva vybrané případy ilustrují vztah principála a agenta rozbořem specifické kategorie ‚intervencí v zastoupení‘ (proxy intervention), v nichž odběratelé zbraní intervenují v občanské válce nasazením svých ozbrojených sil, zatímco zainteresovaná velmoc uplatňuje pouze nepřímé vojenské nástroje.